

ความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา The credibility of forensic evidence in rape offenses

จักรกฤษณ์ วรวิทย์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์เลขที่ 422 ถนนมรุพงษ์
ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา 24000

JugkritVorawee

Faculty of Humanities and Social Sciences, Rajanagarindra Rajabhat University 422 Marupong Rd., Na
Muang Subdistrict, Mueang District, Chachoengsao Province 24000

Email : Jugkritt@hotmail.com

ศุภชัย ศุภลักษณ์นารี

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ เลขที่ 6 ถนนราชมรรคาใน
อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000

Supachai Supraluknaree

Faculty of Science, Silpakorn University 6, RajamankhaNai Rd., Amphoe Muang, Nakhon Pathom 73000

Email :Supsupalak@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้ เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง “การใช้หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของคดีข่มขืนกระทำชำเรา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเภทยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์การแสวงหาพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ และการนำเสนอพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยมุ่งเน้นคดีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ผลการศึกษาพบว่าพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์มีความสำคัญในการใช้พิสูจน์ข้อเท็จจริงในคดี แต่อย่างไรก็ตาม มีปัจจัยหลายประการที่มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐาน ได้แก่ (1) การสูญหายหรือมีการปนเปื้อนของพยานหลักฐาน ณ สถานที่เกิดเหตุ (2) มีบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนไม่เพียงพอ (3) ผู้เสียหายไม่ได้รับการตรวจร่างกายทันทีทำให้วัตถุพยานทางชีววิทยาสูญหายไป (4) การตีความไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการบาดเจ็บจากการข่มขืนกระทำชำเรา (5) การขาดกรอบและแนวปฏิบัติทางกฎหมายอย่างชัดเจน ในการชี้แจงพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ (6) การขาดบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมที่มีประสบการณ์และความรู้เพียงพอ (7) การขาดฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และ (8) การมีทัศนคติที่ไม่ดีของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่มีต่อผู้ตกเป็นเหยื่อของการข่มขืน ปัญหาเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์

คำสำคัญ : การข่มขืนกระทำชำเรา พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ กระบวนการยุติธรรมทางอาญา

Abstract

This article is a part of research on “The use of forensic evidence in criminal justice case processing of rape cases”. The objective is to study the types of scientific evidence. Seeking scientific evidence and the presentation of scientific evidence into the criminal justice process in rape cases. The results of the study found that forensic evidence is crucial in proving the facts of a case. However, there are factors affecting the credibility of the evidence namely, (1) the loss and contamination of evidence at the crime scene, (2) the insufficiency of investigation personnel, (3) the delay in the examination of the victim, causing the loss of biological evidence, (4) the misinterpretation of the injury evidence in rape cases, (5) the lack of clear legal guideline and protocol in weighing forensic evidence (6) the lack of experienced and knowledgeable personnel working in the justice system (7) the lack of complete DNA database and (8) the negative attitude among criminal justice personnel towards the victim of rape. All of these issues affect the credibility of forensic evidence.

Keywords : Rape, Forensic evidence, Criminal justice

บทนำ

ความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานเป็นสิ่งสำคัญที่ศาลจะนำไปใช้ในการวินิจฉัยความผิดหรือความบริสุทธิ์ของจำเลย การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบปัญหาที่กระทบต่อความน่าเชื่อถือพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์โดยมุ่งเน้นความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา เพื่อเสนอแนวทางการแก้ไข และสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมซึ่งเป็นนักกฎหมายกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการรวบรวมพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ที่เป็นเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ นักวิทยาศาสตร์ และบุคคลที่จะต้องมาเป็นพยานศาลในชั้นพิจารณาการใช้คำศัพท์ผู้วิจัยได้ใช้คำศัพท์ที่สร้างความเข้าใจร่วมกัน หลีกเลี่ยงการใช้ศัพท์ทางเทคนิคของทั้งทางกฎหมายและวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินคดีข่มขืนกระทำชำเรารวมถึงคดีอาญาประเภทอื่นที่ใช้พยานหลักฐานในลักษณะเดียวกัน

เนื่องจากมีคดีข่มขืนกระทำชำเราที่มีความแตกต่างจากคดีอาญาประเภทอื่น เพราะการกระทำความผิดจะเกิดขึ้นในที่สาธารณะหรือในที่ที่ไม่มีผู้พบเห็น จึงทำให้ไม่มีประจักษ์พยานอื่น หรือผู้เสียหายเป็นประจักษ์พยานด้วยตนเอง แต่ถ้อยคำของผู้เสียหายทำให้มีความสงสัยถึงความน่าเชื่อถือ หากเป็นคนที่รู้จักกันยังเกิดความสงสัยให้กับกระบวนการยุติธรรมว่าการกระทำชำเราเกิดจากการถูกข่มขืนใจหรือความยินยอมพยานหลักฐานจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยโจทก์มีภาระในการพิสูจน์ความผิดจนศาลปราศจากเหตุอันควรสงสัย หากยังมีความสงสัยว่าจำเลยกระทำความผิดตาม

ฟ้องหรือไม่ จะต้องยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้กับจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 227 กล่าวคือ ต้องพิพากษายกฟ้อง พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ได้รับการยอมรับในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงคดีข่มขืนกระทำชำเราโดยผู้เชี่ยวชาญต้องอธิบายผล และอาจถูกตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้โดยคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งและต้องรับฟังร่วมกับพยานหลักฐานอื่นการสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกันเป็นสิ่งจำเป็นในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาการใช้หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในกระบวนการยุติธรรม มุ่งเน้นคดีข่มขืนกระทำชำเรา เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาคดีข่มขืนกระทำชำเราโดยการรวบรวมข้อมูลเอกสาร (Documentary Search) จากผลงานวิจัย บทความเอกสารทางวิชาการ ตำรา และคำพิพากษาของศาลในประเทศไทยคำพิพากษาของศาลสหรัฐอเมริกา เพื่อเป็นแนวปฏิบัติแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม และผู้เสียหายที่เป็นเหยื่อคดีข่มขืนกระทำชำเรานำไปสู่การพิสูจน์ตัวผู้กระทำความผิด พฤติการณ์ และลักษณะแห่งการกระทำความผิด รวมถึงประชาชนทั่วไปที่จะได้ไม่ทำลายพยานหลักฐานด้วยความไม่ตั้งใจ

การใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในคดีข่มขืนกระทำชำเรา

พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ เป็นพยานหลักฐานที่เกิดจากการนำหลักวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ มาวิเคราะห์ ประมวลผลเพื่อช่วยในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงบางประเด็นในคดี ถือเป็นความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการสมัยใหม่ที่มีการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาคลี่คลายคดี¹

“การข่มขืนกระทำชำเรา” ประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติความหมาย ไว้ดังนี้

มาตรา 1(18) ได้ให้คำนิยาม คำว่า “กระทำชำเรา หมายความว่า กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น”

มาตรา 276 บัญญัติว่า “ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้นั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้นั้นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท”

การข่มขืน ไม่ได้มีคำนิยามไว้แต่เมื่อได้พิจารณาตามมาตรา 276 เห็นได้ว่าเป็นการ “กระทำชำเรา” ที่ผู้ถูกกระทำไม่ยินยอมสิ่งที่บ่งบอก คือการใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำให้ผู้ถูกกระทำอยู่ในสภาวะที่ไม่สามารถขัดขืน เช่น การศึกษาของ Iain McLean et al.² ที่ได้ศึกษาจากรายงาน St. Mary's Sexual Assault

¹ Joseph L. Peterson, Matthew J. Hickman, Kevin J. Strom, Donald J. Johnson, “Effect of Forensic Evidence on Criminal” (2012) 58:5 *Journal of Forensic Sciences*1, 1-13.

² Iain McLean, Stephen A. Roberts, Cath White and Sheila Paul., “Female genital injuries resulting from consensual and non-consensual vaginal intercourse” (2011) 204:1 *Forensic Science International* 27, 27- 33.

Referral Center พบพฤติกรรมที่บ่งบอกว่าผู้ถูกระทำปราศจากความยินยอม ได้แก่ การใช้ยาให้หมดสติ การมอมสุมให้ผู้ถูกระทำขาดสติ ผู้ถูกระทำอยู่ในภาวะการเจ็บป่วย บกพร่องทางปัญญาหรือวิกลจริตจนไม่สามารถขยันขันได้ เป็นต้น รวมถึงทำให้ผู้ถูกระทำเข้าใจผิดว่าเป็นบุคคลอื่น เช่น เข้าใจว่าผู้กระทำเป็นสามี ก็ถือไม่ได้ว่าผู้ถูกระทำยินยอมให้มีการกระทำชำเรา

ประเด็นแห่งคดีที่ต้องพิจารณาความผิดข่มขืนกระทำชำเรา Graeme Walker³ ได้ศึกษาจากงานวิจัยและเอกสาร ตำราต่าง ๆ จนสรุปได้ดังนี้ 1) มีการกระทำชำเราผู้อื่นเกิดขึ้น 2) จำเลยในคดีนี้เป็นผู้กระทำชำเรา 3) การกระทำชำเราไม่ได้เกิดจากความยินยอมโดยประเด็นทั้งสามข้างต้นนี้โจทก์มีภาระในการนำพยานหลักฐานมาพิสูจน์ความผิดของจำเลยจนศาลปราศจากเหตุอันควรสงสัย ซึ่งโจทก์ในคดีข่มขืนกระทำชำเราส่วนใหญ่จะเป็นรัฐ คือพนักงานอัยการเป็นผู้ฟ้องคดี และมีหน้าที่ต้องพิสูจน์ความผิดของจำเลย⁴ ส่วนจำเลยก็จะมีทนายความช่วยเหลือ ต้องนำพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตน และหักล้างพยานหลักฐานของโจทก์ สำหรับคดีข่มขืนกระทำชำเรานั้นพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์มีความจำเป็นและได้รับการยอมรับในกระบวนการยุติธรรมว่าทำให้ทราบรายละเอียดแห่งคดี ทราบตัวผู้กระทำความผิด ติดตามและนำตัวมาลงโทษได้อย่างถูกต้อง ปรับเข้ากับตัวบทกฎหมายได้อย่างถูกต้องเป็นธรรม กำหนดโทษอย่างเหมาะสม และมีความสำคัญในกระบวนการยุติธรรมแทบจะทุกประเภทคดีแต่เมื่อนำหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เข้าสู่กระบวนการพิจารณาหลาย ๆ คดีกลับถูกศาลปฏิเสธไม่รับฟัง หรือรับฟังแต่น้ำหนักน้อย เนื่องจากความสมบูรณ์และความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานนั้น

สภาพปัญหาของการใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในคดีข่มขืนกระทำชำเรา

การใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของ “คดีข่มขืนกระทำชำเรา” ที่ได้รับการยอมรับนั้น Michael Lynch⁵ ได้กล่าวไว้ว่าลายพิมพ์ DNA และลายนิ้วมือ (Fingerprint) ได้รับการยอมรับในการพิสูจน์เพื่อเชื่อมโยงถึงตัวผู้กระทำความผิดการศึกษาของ Z. Jakovskia et al.⁶ ศึกษาโดยการตรวจทางนรีเวชกับการชันสูตรพลิกศพพบร่องบาดแผลในอวัยวะเพศ หน้าอก ต้นขาและรอยขีดข่วนที่ถือเป็นบาดแผลที่แสดงให้เห็นการมีความสัมพันธ์ทางเพศ และการต่อสู้ขัดขืนและ Samuel T.G.Ferreira et al.⁷ ได้ศึกษาจากรายงาน

³ Graeme Walker, “The (in) significance of genital injury in rape and sexual assault” (2015) 34:1 *Journal of Forensic and Legal Medicine* 173, 173-178.

⁴ State v. Williams, *Court of Appeals of Ohio, Fifth Appellate District, Stark County, Date of Judgment Entry Case No. 2017CA 00078* (June 8, 2019) LexisNexis<<https://lexisnexis.com>>.

⁵ Michael Lynch, “Science, truth, and forensic cultures: The exceptional legal status of DNA evidence” (2013) *Studies in History and Philosophy of Science Part C: Studies in History and Philosophy of Biological and Biomedical Sciences* 60, 60-70.

⁶ Z.Jakovskia, R.Jankova, A. Duma, B.Janeska, G.Pavlovski and D. Marjanovic, *Forensic Approach to analyzing rape cases* (Melbourne: Elsevier, 2013) 45-46.

⁷ Samuel T.G. Ferreira, Karla A. Paula, Flvia A. Maia, Arthur E. Svidizinski, Marin R. Amaral, Silmara A. Diniz, Maria E. Siqueira, Adriana V. Moraes, Leonor Gusmoand Lutz Roewer, “Routine analysis of sexual assault cases in Braslia, Brazil, using 23 Y chromosomal markers”, (2015) 5:1 *Forensic Science International: Genetics Supplement* 615,615-621.

ศูนย์อ้างอิงการล่วงละเมิดทางเพศ (Sexual Assault Referral Centre) พบว่ากระบวนการยุติธรรมทางอาญาให้ความสำคัญกับการเกิดบาดแผล เพราะอาจทำให้ทราบความสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิด และสถานที่เกิดเหตุได้ แต่การใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ยังประสบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุ

บริเวณสถานที่เกิดเหตุเป็นแหล่งที่พบร่องรอยและวัตถุพยานที่มีความสมบูรณ์มากหากพบสารคัดหลั่งหรือของเหลวในร่างกาย เช่น เลือด น้ำลาย น้ำอสุจิสามารถนำไปตรวจพิสูจน์ DNA เปรียบเทียบกับลายพิมพ์ DNA ของผู้ต้องสงสัยได้ นอกจากนี้บริเวณที่เกิดเหตุยังอาจพบร่องรอยลายนิ้วมือแฝง อาวุธและเครื่องมือที่ใช้กระทำความผิดสามารถใช้เชื่อมโยงและติดตามหาตัวผู้กระทำความผิด วัตถุพยานในที่เกิดเหตุควรจะได้เก็บเร็วที่สุด เพราะเมื่อมีเหตุบุคคลที่เข้าไปในสถานที่เกิดเหตุมีหลายกลุ่ม ทั้งเจ้าหน้าที่รัฐ ประชาชน และอาสาสมัครกู้ภัย การศึกษาของ พิษณุกร ภัทรจิรธนกุล⁸ ได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างอาสาสมัครกู้ภัยแห่งหนึ่งพบว่า อาสาสมัครกู้ภัยไม่ได้รับทราบรายละเอียดเกี่ยวกับหลักฐานทางนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ บางครั้งการช่วยชีวิตให้รวดเร็วที่สุดอาจทำให้วัตถุพยานถูกทำลายไปบ้างจากการศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกา 3186/2543 พบว่าศาลให้ความสำคัญกับการรายงานผลการตรวจพิสูจน์ที่ได้จากการรวบรวมหลักฐานในเกิดเหตุมาทำการวิเคราะห์วัตถุพยานต้องไม่ปนเปื้อนในระหว่างมีการรวบรวมพยานหลักฐาน

2. ปัญหาด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน

บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน ทั้งพนักงานสอบสวน เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานด้านสืบสวนสอบสวน เจ้าหน้าที่ตำรวจพิสูจน์หลักฐาน พบว่ามีอัตรากำลังไม่เพียงพอ¹⁰ โดยเฉพาะพนักงานสอบสวนซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานเพื่อทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา และเพื่อจะรู้แล้วเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องร้องตามกฎหมาย¹¹ จากการศึกษาพบปัญหาดังนี้

(1) ด้านอัตรากำลังจากการศึกษาของวีระพงษ์ บุญโญภาสและคณะ¹² ที่ได้ศึกษาพบว่าพนักงานสอบสวนไม่เหมาะสมกับปริมาณคดี ปัญหาด้านงานสอบสวนเริ่มตั้งแต่เมื่อ พ.ศ. 2528 เกิดปัญหางานล้นมือเนื่องจากจำนวนพนักงานสอบสวนไม่สอดคล้องกับปริมาณคดีในสถานีตำรวจ และมีการแย่งงานสืบสวน และงานสอบสวนออกจากกัน ทำให้การบริหารงานคดีไม่เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องพนักงานสอบสวนทำการ

⁸ จูติกา กิจพิพิธ, การประยุกต์ใช้ความรู้ทางชีววิทยาในงานนิติวิทยาศาสตร์ (26 พฤศจิกายน 2564) สาขาชีววิทยา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี < <http://biology.ipst.ac.th/?p=3314>>.

⁹ พิษณุกร ภัทรจิรธนกุล, ความรู้และความเข้าใจของอาสาสมัครกู้ภัยสว่างประทีปศรีราชา จังหวัดชลบุรีเกี่ยวกับหลักฐานทางนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ (วิทยาสاتรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2561) 52.

¹⁰ พัชรา สีนลอยมา, วรชัย วิชชุวณิชย์, มุทิตา มากวิจิตร, “การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการกำลังพลของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรในเขตพื้นที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล”, (2561)14 :1 วารสารวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 97, 97-113.

¹¹ ยุทธพงษ์ พงษ์สวัสดิ์, คำบรรยายวิชาการสืบสวนสอบสวน, (กรุงเทพมหานคร:คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2513) 38.

¹² วีระพงษ์ บุญโญภาส, สุพัตรา แผนวิจิต, “แนวทางการพัฒนาระบบการบริหารจัดการคดีในสถานีตำรวจ” (2558) 7:2 วารสารการเมืองการบริหาร และกฎหมาย มหาวิทยาลัยบูรพา 33, 33-47.

สอบสวนและทำสำนวนไม่ทัน ทำให้พนักงานสอบสวนมุ่งแต่ทำสำนวนคดีซึ่งเป็นงานเอกสาร โดยไม่ออกไปรวบรวมพยานหลักฐานหรือหากพนักงานสอบสวนออกไปสถานที่เกิดเหตุก็ถึงล่าช้า วัตถุพยานอาจเสียหายหรือปนเปื้อนไปก่อนแล้ว

(2) ด้านความรู้ความสามารถเฉพาะทาง จากการศึกษาของ อติภา เนาวกิตติ¹³ พบว่าระบบการพัฒนาบุคลากรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติยังขาดเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ความชำนาญเฉพาะทาง สอดคล้องกับการศึกษาของวีระพงษ์ บุญโญภาสและคณะ¹⁴ พบว่าวิธีการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนในปัจจุบันยังขาดประสิทธิภาพ และยังไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในงานด้านการสอบสวนอย่างแท้จริง ทำให้ไม่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง และจากการศึกษาของ รัชดาภรณ์ น้อยแก้ว และคณะ¹⁵ ทำการศึกษาความรู้ความเข้าใจในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในสถานที่เกิดเหตุของพนักงานสอบสวนในพื้นที่จังหวัดสตูล พบว่าพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ยังไม่มีแนวทางการปฏิบัติงานด้านการเก็บวัตถุพยานอย่างชัดเจน ดังนั้น ควรมีพนักงานสอบสวนที่ประสบการณ์สูงและมีความสามารถเฉพาะทางจะทำให้การรวบรวมพยานหลักฐานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(3) พนักงานสอบสวนหญิงมีไม่เพียงพอ จากการศึกษาของ ไกรวุฒิ วัฒนสิน¹⁶ พบว่าพนักงานสอบสวนหญิงบางส่วนได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานไม่ตรงกับตำแหน่งที่บรรจุ หรือได้รับหน้าที่เพิ่มเติมจากงานหลัก ทำให้พนักงานสอบสวนหญิงไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่งานสอบสวนปัจจุบันมีพนักงานสอบสวนหญิงเฉพาะสถานีตำรวจใหญ่ ๆ คดีซับซ้อนกระทำชำเราหากสอบปากคำผู้เสียหายโดยพนักงานสอบสวนหญิงอาจทำให้ผู้เสียหายกล้าเปิดเผยถึงข้อเท็จจริงทำให้สามารถหาความสอดคล้องระหว่างลักษณะการกระทำ ความผิดกับหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ก็จะประโยชน์ต่อการพิจารณาคดี

(4) พนักงานสอบสวนส่วนหนึ่งขาดความมุ่งมั่นในการรวบรวมพยานหลักฐาน เนื่องจากต้องรับภาระงานมีคดีเป็นจำนวนมาก บางครั้งทำงานติดต่อกันจนไม่มีเวลาพัก เป็นเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ¹⁷ จากการศึกษาของ รพีพัฒน์ ศรีศิริรักษ์ และคณะ¹⁸ พบว่า พนักงานสอบสวนขาดหลักประกันเรื่องความเป็นอิสระ ถูกแทรกแซงจากผู้บังคับบัญชาและผู้มีอิทธิพลได้ง่าย ในบางครั้งถูกแทรกแซงการทำงานเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนรูปคดี อีกทั้งยังมีปัญหาค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสมกับภาระงาน

¹³ อติภา เนาวกิตติ, “ปัญหาและอุปสรรคการพัฒนาสมรรถนะของพนักงานสอบสวน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ” (2564) 7:1 วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ 668, 668-679.

¹⁴ วีระพงษ์ บุญโญภาส, สุพัตรา แผนวิจิต, อ้างแล้ว 33-47.

¹⁵ รัชดาภรณ์ น้อยแก้ว และ วรวัช วิชชุวณิชย์, “การศึกษาความสำคัญของพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์และการนำไปใช้ประโยชน์ในคดีอาญา: กรณีศึกษาสถานีตำรวจภูธรในพื้นที่จังหวัดสตูล” (2563) 6:2 วารสารวิชาการราชวิทยาลัยและนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ 167, 167- 180.

¹⁶ ไกรวุฒิ วัฒนสิน, “การศึกษาความท้าทายการปฏิบัติหน้าที่ของนายร้อยตำรวจหญิง” (2563) 5:7 วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ วัชรวันตวันต จังหวัดนครศรีธรรมราช 197, 197-210.

¹⁷ พัชรา สีนลอยมา, “การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อใช้ในการสืบสวนอาชญากรรมในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้” (2558) 11:2 วารสารวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต 43, 43- 53.

¹⁸ รพีพัฒน์ ศรีศิริรักษ์ และ วีระวัฒน์จันทิก, “ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของฝ่ายสอบสวนในระบบงานยุติธรรม” (2560) 8:1 วารสารวิชาการคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 1, 1- 11.

นอกจากนี้เมื่อพนักงานสอบสวนประเมินสถานที่เกิดเหตุต้องเก็บวัตถุพยานไปวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ต้องร้องขอไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจพิสูจน์หลักฐาน ซึ่งไม่สามารถเดินทางมาตรวจที่เกิดเหตุได้ทันที เพราะเจ้าหน้าที่มีน้อยทำให้มีโอกาสน้อย การตรวจสถานที่เกิดเหตุต้องเร่งเวลา ส่งผลต่อความเหนื่อยล้าของผู้ปฏิบัติ อาจกระทบต่อการปฏิบัติงานได้และอาจขาดความละเอียดรอบคอบในการเก็บวัตถุพยานได้

3. ปัญหาความบกพร่องของพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เกิดจากผู้เสียหาย

คดีข่มขืนกระทำชำเราในฐานหลักฐานบางอย่างต้องเก็บหลังจากเกิดเหตุโดยเร็ว แต่มักจะประสบปัญหาดังนี้

3.1 ผู้เสียหายไม่ได้ตรวจร่างกายทันที

การที่ผู้เสียหายไม่ตรวจร่างกายในทันที ทำให้ขาดหลักฐานไปตามกาลเวลาพยานหลักฐานก็ลดลงไปและเป็นข้อต่อสู้ให้จำเลย เช่นจากกรณีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3285/2562 วินิจฉัยว่า ผู้เสียหายตรวจร่างกายหลังเกิดเหตุ 6 วัน ทำให้ความเห็นของแพทย์ที่เชื่อว่าผู้เสียหายผ่านการร่วมประเวณีอาจคลาดเคลื่อน ย่อมทำให้ศาลเกิดความสงสัยได้ว่าขาดหลักฐานไม่ได้เกิดจากการถูกข่มขืนกระทำชำเราเปรียบเทียบกรณีศึกษา คดี State v. Durdin¹⁹ ที่ตรวจร่างกายหลังเกิดเหตุโดยเร็วพบ แผลถลอกและบวมซ้ำ สังเกตเห็นว่ามีของเหลวสีขาวบาง ๆ ออกมาจากช่องคลอดของผู้เสียหาย ได้เก็บตัวอย่างของของเหลวสีขาวตามร่างกายและเสื้อผ้าของผู้เสียหาย แล้วนำไปตรวจทางวิทยาศาสตร์ ผลการตรวจพบว่าช่องคลอดและชุดชั้นในของผู้เสียหาย มีคราบอสุจิและผลตรวจทาง DNA prole ของอสุจิสอดคล้องกับทั้งจำเลยทำให้พยานหลักฐานเชื่อมโยงไปถึงผู้กระทำความผิดได้ และเป็นพยานหลักฐานที่มีความน่าเชื่อถือ การตรวจร่างกายผู้ถูกข่มขืนกระทำชำเราควรทำให้เร็วที่สุด เพราะอสุจิที่ห้องอุณหภูมิจึงอยู่ได้นาน 24 ชั่วโมง อยู่ในช่องคลอดอยู่ได้ 48 ชั่วโมง สเปิร์มไวต่อความร้อนและไม่สามารถทนต่ออุณหภูมิสูง ก็ส่งผลเสียส่งผลต่อตัวอสุจิ²⁰ ดังนั้น หากตรวจร่างกายล่าช้าพยานหลักฐานจะค่อย ๆ หายหรือเสื่อมสภาพไป

3.2 การร้องทุกข์ล่าช้า

การร้องทุกข์ล่าช้าก็อาจส่งผลทำให้การตรวจร่างกายล่าช้าไปด้วยเนื่องจากในการตรวจร่างกายส่วนใหญ่แล้วต้องส่งตัวไปจากพนักงานสอบสวน มิฉะนั้นอาจต้องมีค่าตรวจร่างกายซึ่งผู้เสียหายอาจไม่มีเงินก็ไม่ได้ตรวจ ทำให้ขาดพยานหลักฐานที่สำคัญ การพิสูจน์การกระทำความผิดและการหาตัวผู้กระทำความผิดย่อมกระทำได้ยากขึ้น จากกรณีศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5922/2562 ศาลได้วินิจฉัยถึงการตรวจร่างกายผู้เสียหายว่าตรวจหลังจากเกิดเหตุแล้วถึง 2 เดือน พยานหลักฐานทางชีวภาพที่อาจเชื่อมโยงถึงจำเลยย่อมเสื่อมสลายไปโดยธรรมชาติหรือถูกทำให้มีการเปลี่ยนแปลงไปได้จากหลายสาเหตุ พยานหลักฐานเหล่านี้

¹⁹ State v. Durdin, Court of Appeals of Ohio, Tenth Appellate District Rendered, Case No. 14AP-249 (December 30, 2014) 3.

²⁰ M. Kayser and A. Sajantila, "Mutations at Y-STR loci: implications for paternity testing and forensic analysis" (2001) 18:1 Forensic Sci. 116, 116- 121.

อาจถูกลดทอนความน่าเชื่อถือไป และจากการศึกษาของ Z. Jakovskia et al.²¹ พบว่าการตรวจบาดแผลจากการข่มขืนกระทำชำเราต้องไม่เจาะจงเฉพาะที่ในอวัยวะเพศเท่านั้น แต่ต้องตรวจบริเวณอื่นด้วย ซึ่งผู้เสียหายต้องได้ตรวจร่างกายหลังการถูกระงับโดยเร็วที่สุด

4. ปัญหาความน่าเชื่อถือพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์

การพิจารณาคดี คู่ความทั้งสองฝ่ายต่างก็นำพยานหลักฐานเข้าสู่การพิจารณาของศาล ซึ่งพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ก็เป็นพยานหลักฐานชิ้นหนึ่งที่มักนำเข้ามาในคดี แต่อาจถูกทำลายน้ำหนักได้ด้วยประเด็นความน่าเชื่อถือดังต่อไปนี้

4.1 การซักถามผู้เสียหายในศาลทำให้พยานหลักฐานมีน้ำหนักอ่อนลง

การซักถามผู้เสียหายในศาลเป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการพิจารณาเพื่อให้ได้ความจริง การซักถามผู้เสียหายอาจทำให้พยานหลักฐานอื่นมีน้ำหนักอ่อนลงเนื่องจากการถามค้าน (Cross-examination) ของทนายความฝ่ายจำเลย โดยคำถามค้านทำให้ผู้เสียหายรู้สึกกระตือรือร้นทางจิตใจถูกเสียดสีนำราคาถูกลงถูกคุกคามด้วยคำถามที่ไม่เหมาะสมจนไม่กล้าตอบแม้การถามค้านผู้เสียหายเป็นการทดสอบความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐาน แต่ผู้เสียหายควรได้รับการคุ้มครองมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน จากการศึกษาค้นคว้าของ Jessica Kennedy et al.²² ได้ทำการศึกษาจากการตัดสินอรรถคดี พบว่าที่รัฐนิวเซาท์เวลส์ มีกฎหมายนิยามคำว่า “น่าเชื่อ” ไว้ โดยรวมถึง “ความสามารถของพยานในการสังเกตหรือจดจำข้อเท็จจริง และเหตุการณ์เกี่ยวกับสิ่งที่พยานได้ให้ปากคำ” ทนายจำเลยถามค้านจนทำให้คำให้การของผู้ถูกข่มขืนกระทำชำเราเสียความน่าเชื่อถือและดูอ่อนลง มีถ้อยคำเชิงตำหนิที่ทำให้ผู้หญิงบางคนรู้สึกเจ็บปวดจนไม่เต็มใจที่จะเป็นพยานขึ้นศาลหรือไม่สามารถผ่านกระบวนการจนจบได้ การถามค้านในศาลมักจะทำให้เกิดความเครียดอย่างมาก เช่น Cossins Annie²³ อธิบายว่า หลักการเรื่องคำพยานในระบบกล่าวหาอันดับหนึ่ง คือ การยึดมั่นคำพยานในการทดสอบพยานบุคคลผ่านคำถามนำซึ่งใช้ศัพท์ โครงสร้างประโยค และไวยากรณ์ที่ซับซ้อนซึ่งเทคนิคเช่นนี้เรียกว่า “การล้อเลียนที่ชอบด้วยกฎหมาย” (Legitimated bullying) ทนายความจำเลยจะถามจนผู้เสียหายไม่เข้าใจคำถาม ตอบขัดแย้งกันทำให้ลดความน่าเชื่อถือของพยานอื่นลงด้วย สำหรับพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ แม้เกิดจากการวิเคราะห์ตามหลักวิชาการย่อมไม่สามารถถามค้านให้เปลี่ยนแปลงผลเป็นอย่างอื่นไปได้ แต่ถ้าหากขัดแย้งกับถ้อยคำของผู้เสียหายก็อาจทำให้ศาลสงสัยได้ควรมีกำหนดแนวทางการตัดหรือลดคำถามเกี่ยวกับประวัติทางเพศของผู้เสียหาย และมีแนวทางปกป้องสิทธิของผู้เสียหาย

²¹ Z.Jakovskia, R.Jankova, A. Duma, B.Janeska, G.Pavlovski and D. Marjanovic, above 45-46.

²² Jessica Kennedy, Patricia Easta and Lorana Bartels. “How protected is she? “Fairness” and the rape victim witness in Australia” (2012) 3:5 Women’s Studies International 334, 334- 342.

²³ Cossins Annie, “Cross-examination in child sexual assault trials: Evidentiary safeguard or an opportunity to confuse?” (2009) 33:1 Melbourne University Law Review 8, 8-104.

4.2 ความน่าเชื่อถือของผู้เชี่ยวชาญ

ผู้พิพากษาเป็นผู้ที่มีบทบาทในการพิจารณา ชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานแล้ววินิจฉัยความผิดหรือความบริสุทธิ์ของจำเลย ผู้พิพากษาส่วนมากยังขาดความมั่นใจในการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ เนื่องจากไม่มีความเชี่ยวชาญด้านนี้ ต้องใช้ดุลพินิจในการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เพราะการเชื่อหรือไม่เชื่อความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งที่ผู้พิพากษาไม่ทราบถึงข้อจำกัดหรือวิธีการพิสูจน์ที่อาจทำให้ผลการพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์คลาดเคลื่อนไป คุณค่าของพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ขึ้นอยู่กับกรอบอธิบายผล และการตอบคำถามค้านของผู้เชี่ยวชาญที่ทำการตรวจวิเคราะห์ สอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริรัตน์ ชันแก้ว และคณะ²⁴ ได้ทำการวิเคราะห์คำพิพากษาฎีกาเกี่ยวกับคดีที่มีการนำพยานหลักฐาน พบว่าความเห็นของพยานผู้เชี่ยวชาญที่สามารถพิจารณาเป็นข้อยุติในคดีได้คือ ความรู้ความชำนาญ ความเป็นกลาง เหตุผลประกอบการลงความเห็น ความมั่นใจในการลงความเห็นของพยานผู้เชี่ยวชาญ แต่หากผู้เชี่ยวชาญเบิกความขัดแย้งกัน การต่อสู้กันด้วยพยานหลักฐานอาจสร้างความสับสนแก่ผู้พิพากษาที่จะเป็นไปตามหลักประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ว่าในกรณีเป็นที่สงสัยแก่พยานหลักฐานแห่งคดีอาญาแล้วศาลจะพิพากษายกฟ้อง²⁵ การชั่งน้ำหนักพยานผู้เชี่ยวชาญทางด้านนิติวิทยาศาสตร์บางกรณีมีน้ำหนักมากเพียงพอที่ศาลพิจารณาเป็นข้อยุติ แต่บางกรณีถูกมองว่าเป็นเพียงความเห็นทางวิชาการไม่อาจให้น้ำหนักได้ ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญที่วิเคราะห์ควรมาเบิกความต่อศาลด้วยตนเองทุกคดีโดยหลีกเลี่ยงการใช้ศัพท์เทคนิคในการตอบคำถาม คำถามค้านพยายามอธิบายให้คู่ความและศาลเข้าใจจนปราศจากข้อสงสัย จะทำให้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์มีความน่าเชื่อถือ

5. ปัญหาความเข้าใจผิดเกี่ยวกับบาดแผลจากการข่มขืนกระทำชำเรา

ความสำคัญของการพิสูจน์ข้อเท็จจริงคดีข่มขืนกระทำชำเราประเด็นหนึ่งคือ “ความยินยอม” ร่องรอยของการต่อสู้เป็นสิ่งที่ช่วยพิสูจน์ได้ การตรวจร่างกายเพื่อหาร่องรอยการต่อสู้ย่อมมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการได้บาดแผลที่อวัยวะเพศ หรือทวารหนัก ถึงแม้ว่าจะปรากฏขึ้นเล็กน้อย แต่อาจมีความสำคัญในการยืนยันหรือปฏิเสธเหตุการณ์ (Sexual assault/Sexual contract) ที่เกิดขึ้นได้ รอยฟกช้ำ รอยถลอก แผลที่เกิดจากการความพยายามที่จะขัดขืนอาจเป็นส่วนหนึ่งของการทำร้ายที่แสดงให้เห็นว่าผู้เสียหายไม่ยินยอม รอยกัดกับเป็นจุดเลือดออกขนาดเล็กในชั้นผิวหนังหรือเยื่อ (Petechial) ที่เกิดจากการดูด (Love bites) ซึ่งอาจจะได้รับมาจากแรงจู๋จกทางเพศ จากการศึกษาของ Kieran M. Kennedy²⁶ ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวกับการบาดเจ็บภายหลังความรุนแรงทางเพศ พบว่าการดำเนินคดียังมีความเข้าใจผิด

²⁴ ศิริรัตน์ ชันแก้ว และ วิษณุ วาณิชย์, “การรับฟังและชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์จากคำพิพากษาศาลฎีกา” (2559) 6:1 วารสารวิชาการอาชญาวิทยาและนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ปีที่ 6 105, 105-119.

²⁵ ชัชพงศ์ เชื้อดี, “กฎหมายต้นแบบเพื่อการจัดตั้งองค์กรรับรองพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์” (2559) 12:1 วารสารวิชาการคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 83, 83-95.

²⁶ Kieran M. Kennedy, “Heterogeneity of existing research relating to sexual violence, sexual assault and rape precludes meta-analysis of injury data” (2013) 20:5 *Journal of Forensic and Legal Medicine* 447, 447-459.

เกี่ยวกับความสำคัญของการบาดเจ็บซึ่งให้ความสำคัญเฉพาะที่อวัยวะเพศหลังจากการถูกข่มขืนกระทำชำเรา ซึ่งไม่เสมอไป การที่ไม่มีการบาดเจ็บไม่ได้หมายความว่าไม่มีเพศสัมพันธ์ (Sexual contact) เกิดขึ้นและในทางกลับกันการมีเพศสัมพันธ์ด้วยความยินยอมอาจเกิดบาดแผลได้เช่นกัน ซึ่งแพทย์นิติเวชต้องแก้ไขความเข้าใจผิดเหล่านี้

การศึกษาของ Graeme Walker²⁷ ศึกษาจากเอกสารที่บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับอวัยวะเพศและที่ไม่ใช่อวัยวะเพศ พบว่า ร่องรอยการบาดเจ็บที่อวัยวะอื่นย่อมมีผลต่อการทำความเข้าใจถึงปัจจัยและโอกาสในพิพาทอาชญากรรมผู้กระทำความผิด และ Margaret J McGregor et al.²⁸ ได้ศึกษาจากข้อมูลทางคดีของตำรวจพบว่าการบาดเจ็บมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับทั้งการตั้งข้อหาและการตัดสินลงโทษ สอดคล้องกับการศึกษาของ Kennedy KM²⁹ ศึกษาจากงานวิจัยต่าง ๆ ว่าถ้าพบการบาดเจ็บที่อวัยวะเพศจะเป็นหลักฐานยืนยันเพิ่มโอกาสสำเร็จในการลงโทษผู้กระทำความผิด แพทย์นิติเวชต้องตรวจและบันทึกลักษณะของการบาดเจ็บทั้งหมดอย่างรอบคอบ เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานที่ถูกต้องแก่พนักงานสอบสวนและศาล เพราะอาจต้องตอบคำถามที่สำคัญที่สุดข้อหนึ่งในศาลคือการให้ความเห็นเกี่ยวกับการบาดเจ็บของผู้เสียหายในแต่ละกรณี ดังนั้นหลักฐานทางนิติเวชมีความสำคัญในการพิจารณาคดีข่มขืนกระทำชำเรา และมีความจำเป็นที่แพทย์นิติเวชต้องมาเบิกความต่อศาลทุกคดี

6. ปัญหาในการรับฟังและการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์

ปัจจุบันการรับฟังและการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ยังคงเป็นดุลพินิจของศาลซึ่งยังไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เนื่องจากเหตุผลดังนี้

6.1 การไม่มีหลักกฎหมายและแนวทางปฏิบัติของศาลอย่างชัดเจน

ปัจจุบันไม่มีหลักกฎหมายและระเบียบที่กำหนดแนวทางปฏิบัติของศาลอย่างชัดเจนว่าควรรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์แค่ไหน เพียงใด คงเป็นดุลพินิจของผู้พิพากษาที่พิจารณาในแต่ละคดี สอดคล้องกับผลการศึกษาของวรภรณ์ พรหมวีก และคณะ³⁰ ที่ว่าต้องพัฒนาขั้นตอน กระบวนการ เอกสาร กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ของศาลเกี่ยวข้องกับการนำเสนอและรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ผู้เขียนได้ศึกษาคำพิพากษาศาลจังหวัดเกาะสมุย คดีหมายเลขแดงที่ 2459/2558 พบว่าศาลให้ความสำคัญกับพยานบุคคลก่อน เมื่อเห็นว่าพฤติการณ์ในคดีเห็นว่า “การที่โจทก์ไม่มีประจักษ์พยานมาเบิกความ หาใช่ข้อบกพร่องของโจทก์” เห็นได้ว่าคดีนี้ ศาลให้ความสำคัญกับประจักษ์พยานมากเป็น

²⁷ Graeme Walker, above n 173- 178.

²⁸ Margaret J McGregor, Janice Du Mont and Terri L Myhr., “Sexual assault forensic medical examination: Is evidence related to successful prosecution?” (2002) 39:6 *Ann Emerg Med* 39, 39- 47.

²⁹ Kennedy KM, “The relationship of victim injury to the progression of sexual crimes through the criminal justice system” (2012) *J Forensic Leg Med* 309, 309- 311.

³⁰ วรภรณ์ พรหมวีก, สุจิตา สุวรรณรังสี, ไกรสร อัมมวรรณ, สุนทรี บุชิตชน และน้ำทิพย์ บุญสุลา, “ความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ : ปัญหา สาเหตุ และแนวทางการพัฒนาสำหรับประเทศไทย” (2559) 12:2 *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้* 168, 168-180.

พยานหลักฐานที่ดีที่สุดตามกฎหมายพยานหลักฐานที่ดีที่สุด (Best evidence rule) ถ้าพิจารณาแล้วเห็นว่าการไม่มีประจักษ์พยานไม่ใช่ความบกพร่องของโจทก์ ศาลจึงจะรับฟังพยานหลักฐานอื่นต่อไป ซึ่งก็จะรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เป็นสำคัญประกอบพหุวัตถุเหตุแวดล้อมกรณี

6.2 การรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

เนื่องจากการไม่มีหลักกฎหมายและแนวทางปฏิบัติของศาลอย่างชัดเจน ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติคือ ศาลยังให้ความสำคัญพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เห็นได้จากแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3285/2562 วินิจฉัยว่า “ผลการตรวจร่างกายผู้เสียหายของแพทย์นั้น เป็นเพียงพยานหลักฐานประกอบอย่างหนึ่งเท่านั้น ศาลหาได้นำความเห็นของแพทย์มาเป็นข้อยืนยันว่า จำเลยร่วมประเวณีผู้เสียหาย เพียงประการเดียวไม่” อยู่ที่พยานหลักฐานอื่นประกอบด้วยศาลจึงจะให้ความสำคัญพยานหลักฐานและยอมรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ เมื่อปัจจุบันการรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ยังไม่มีแนวทางที่ชัดเจน แต่ศาลก็เชื่อว่าพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์สามารถพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลได้ โดยให้ความสำคัญในเรื่องของขั้นตอนซึ่งจากคำพิพากษาศาลจังหวัดเกาะสมุย คดีหมายเลขแดงที่ 2459/2558 พบว่าศาลให้ความสำคัญกับการเกิดขึ้นและได้มาซึ่งวัตถุพยานโดยชอบด้วยกฎหมาย รายงานผลการตรวจพิสูจน์ต้องแสดงเอกสารการถือครองวัตถุพยาน หรือห่วงโซ่การถือครองวัตถุพยาน (Chain of custody) ความน่าเชื่อถือจากพยานผู้เชี่ยวชาญและหน่วยงานการตรวจพิสูจน์ถ้าได้รับการรับรองระบบมาตรฐานไอเอสโอ (ISO) 17025 ก็เชื่อว่าหน่วยงานมีการดำเนินงานไปตามมาตรฐานสากล

7. ปัญหาด้านประสบการณ์และความรู้ของบุคคลกรในกระบวนการยุติธรรม

การพิจารณาคดีข่มขืนกระทำชำเราเป็นระบบกล่าวหา ทำให้คู่ความต้องพึ่งประสบการณ์และทักษะของพนักงานอัยการ กับทนายความในการค้นหาความจริง ผู้พิพากษาเลือกที่จะใช้ดุลพินิจว่าจะเชื่อพยานหลักฐานชิ้นนั้นหรือไม่ แต่ไม่ว่าพนักงานอัยการ ทนายความหรือผู้พิพากษาล้วนแล้วแต่เป็นนักกฎหมายมีความรู้ในทางวิทยาศาสตร์แตกต่างกันออกไปแล้วแต่พื้นฐานของแต่ละบุคคล ซึ่งหากมีความรู้พนักงานอัยการจะซักความได้ตรงประเด็น ทนายความถามค้านได้ตรงประเด็น เข้าใจในคำตอบของผู้เชี่ยวชาญ ผู้พิพากษาสามารถชั่งน้ำหนักพยานได้ถูกต้องจึงควรอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมทุกภาคส่วน โดยเฉพาะผู้พิพากษาควรจัดกลุ่มผู้ที่มีพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และจัดอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในการวินิจฉัยข้อเท็จจริงในคดี

8. ปัญหาการขาดฐานข้อมูลดีเอ็นเอที่สมบูรณ์

จากการศึกษาของ Samuel T.G Ferreira et al.³¹ ได้วิเคราะห์โปรไฟล์ Y-STR จากการเก็บตัวอย่างที่คดีข่มขืนพบว่า การใช้ฐานข้อมูลดีเอ็นเอ(DNA) มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการตรวจสอบและชี้ตัวผู้กระทำผิด

³¹ Samuel T.G. Ferreira, Karla A. Paula, Flávia A. Maia, Arthur E. Svidizinski, Marinã R. Amaral, Silmara A. Diniz, Maria E. Siqueira, Adriana V. Moraes, Leonor Gusmão and Lutz Roewer, above n 615-621.

ในการล่วงละเมิดทางเพศและข่มขืนกระทำชำเราในประเทศบราซิลการศึกษาของ รัชนี แดงอ่อนและคณะ³² จากประสบการณ์ในประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปพบว่าข้อมูลดีเอ็นเอแห่งชาติเป็นเครื่องมือในการช่วย คลี่คลายคดีอาญา นำผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ทั้งช่วยปกป้องผู้บริสุทธิ์ในคดีด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของ วิภู วัฒนเศรษฐ และคณะ³³ ได้วิเคราะห์ฐานข้อมูลสารพันธุกรรมของต่างประเทศ พบว่าหลาย ๆ ประเทศมีการ ออกกฎหมาย และร่างกฎหมายการจัดทำฐานข้อมูลดีเอ็นเอ(DNA) แต่ละประเทศปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มี ฐานข้อมูลสารพันธุกรรม (DNA database) ในระดับประเทศ มีแต่เพียงฐานข้อมูลสารพันธุกรรมซึ่งรวบรวม โดยสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ปัญหาการก่อคดีข่มขืนกระทำชำเราในประเทศไทยมีค่อนข้างสูง และยังมีปัญหา อื่นที่อาจจะเกิดขึ้นจากการเคลื่อนย้ายในลักษณะ Free Flow หากมีฐานข้อมูลดีเอ็นเอ (DNA) ที่สมบูรณ์ก็จะ ทำให้สามารถติดตามตัวผู้กระทำความผิดได้ง่ายขึ้น

9. ปัญหาเรื่องทัศนคติต่อการข่มขืนและผู้ที่ถูกเป็นเหยื่อการข่มขืนกระทำชำเรา

ทัศนคติของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมที่มีต่อผู้ที่ถูกเป็นเหยื่อการข่มขืนกระทำชำเรา Jennifer Temkin³⁴ กล่าวว่าไว้ว่ามีความคิดที่ผิดโดยมีลักษณะเป็นการโทษว่าเป็นความผิดของผู้ตกเป็นเหยื่อ ซึ่งเป็นหนึ่งในอุปสรรคที่มีผลต่อความก้าวหน้าในการปฏิรูปกฎหมาย และการตัดสินใจ การศึกษาของ Gerd Bohner et al.³⁵ ได้จัดกลุ่มความเชื่อที่ผิดไว้ 4 ประเภท ดังนี้ 1) ความเชื่อที่ตำหนิเหยื่อ 2) ความเชื่อ ในข้อแก้ตัวของผู้กระทำความผิดทางเพศ 3) มีความสงสัยในข้อกล่าวหาและ 4) ความเชื่อว่าการข่มขืนเป็น เอกสิทธิ์เฉพาะกลุ่มของสังคม ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการตัดสินใจในประเทศอังกฤษ และเวลส์สอดคล้อง กับการศึกษาของ Hannah McGee et al.³⁶ ได้ศึกษาโดยการสัมภาษณ์ มีคำถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อการข่มขืน ผู้เสียหายจากการข่มขืน และผู้ข่มขืนพบว่าประชาชนในไอร์แลนด์ ส่วนหนึ่งโทษว่าผู้หญิงใส่เสื้อผ้ารัดรูป หรือ กระโปรงสั้นนั้นชวนให้ข่มขืน และบางส่วนก็รู้สึกว่าการกล่าวหา (Accusation) ของการข่มขืนมักเป็นเท็จ และ การศึกษาของ Benjamin Hine et al.³⁷ ได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ พบว่าทัศนคติเชิงลบของเจ้าหน้าที่ ตำรวจที่มองว่า ถ้าผู้หญิงสวมเสื้อผ้าที่เปิดเผย ต้องมีความรับผิดชอบบางส่วนในการตกเป็นเหยื่อ ปัญหาจาก ทัศนคติเหล่านี้ย่อมทำให้บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมขาดความมุ่งมั่นที่จะดำเนินคดีอย่างจริงจัง

³² รัชนี แดงอ่อน และ เจนวิทย์ นวลแสง, “กระบวนการยุติธรรมทางอาญาและฐานข้อมูลดีเอ็นเอแห่งชาติ: ประสบการณ์ประเทศสมาชิก สหภาพยุโรป” (2559) 8:1 *วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย* 459, 459- 476.

³³ วิภู วัฒนเศรษฐ และ ศิริรัตน์ ชุตกุลเกรียง, “ฐานข้อมูลสารพันธุกรรมในประเทศไทย” (2563) 13:3 *วารสารกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม* 61, 61- 75.

³⁴ Jennifer Temkin, *New Crim Law Rev.*, “And always keep a hold of nurse, for fear of nding something worse” (2010) 13:4 *Challenging rape myths in the courtroom* 710, 710- 734.

³⁵ Gerd Bohner, Friederike Eyssel, Afroditi Pina, Frank Siebler and G. Tendayi Viki., *Rape myth acceptance: cognitive, affective and behavioural effects of beliefs that blame the victim and exonerate the perpetrator* (Cullompton, UK: Willan., 2009) 17- 45.

³⁶ Hannah McGee, Madeleine O’Higgins, Rebecca Garavan and Ronn Conroy., “Rape and child sexual abuse: what beliefs persist about motives, perpetrators, and survivors” (2011) 26:17 *J. Interpers Violence* 3580, 3580- 3593.

³⁷ Benjamin Hine and Anthony Murphy, “The impact of victim-perpetrator relationship, reputation and initial point of resistance on officers’ responsibility and authenticity ratings towards hypothetical rape cases” (2017) 49:1 *Journal of Criminal Justice* 1,1- 13.

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

แม้ปัจจุบันพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ได้รับการยอมรับ และมีคุณค่าในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาแต่ยังมีปัญหาในทางปฏิบัติ หากบุคลากรมีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการวิเคราะห์ทางนิติวิทยาศาสตร์ได้ร่วมกันสร้างความเข้าใจในหลักทฤษฎีทางกฎหมาย และหลักทฤษฎีทางนิติวิทยาศาสตร์ สร้างแนวทางปฏิบัติร่วมกัน จะทำให้การใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงในคดีมีความน่าเชื่อถือ ทราบรายละเอียดของการกระทำความคิด และการกำหนดโทษอย่างเหมาะสม ย่อมเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการยุติธรรม จึงมีข้อเสนอแนะในประเด็นต่อไปนี้

1. ควรสร้างแนวทางการปกป้องสิทธิของผู้เสียหายคดีฆาตกรรมขึ้นกระทำซ้ำเราให้มากขึ้น เช่น กำหนดให้มีการคัดหรือลดคำถามเกี่ยวกับประวัติทางเพศของผู้เสียหาย หรือการกระทำที่เป็นรายละเอียดในคดีแล้วไปเน้นที่ผลการตรวจทางนิติวิทยาศาสตร์ให้เห็นสอดคล้องกับหลักฐานอื่น จะลดความกระทบกระเทือนทางจิตใจของผู้เสียหาย เพื่อเพิ่มอัตราการฟ้องร้องให้สอดคล้องกับคดีที่เกิดขึ้นจริง และการตัดสินที่ถูกต้องเป็นธรรม จะช่วยลดปริมาณการฆาตกรรมซ้ำเราในอนาคตได้

2. คดีฆาตกรรมซ้ำเรา อาจรวมถึงคดีที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ร่างกาย ควรมีกฎหมายกำหนดอัตราโทษ เช่น คดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกิน 5 ปี หรือที่หนักกว่านั้นบังคับให้แพทย์ผู้ทำการตรวจร่างกายผู้เสียหายและผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรวบรวมพยานหลักฐานต้องมาเบิกความประกอบได้ผลรายงานเพื่อให้ศาลและคู่ความได้มีการซักเพิ่มเติม

3. ควรกำหนดแนวทางปฏิบัติของศาลอย่างชัดเจน เพื่อให้ความสำคัญของพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เป็นไปในแนวทางเดียวกัน กระบวนการในการรวบรวมพยานหลักฐานจะได้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน มองความสำคัญของพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในทิศทางเดียวกัน

4. แนวโน้มคดีฆาตกรรมซ้ำเรา อาจรวมถึงคดีอาญาประเภทอื่นจะมีการใช้พยานหลักฐานนิติวิทยาศาสตร์มากขึ้น จึงควรมีการจัดกลุ่มผู้พิพากษา พนักงานอัยการ ทนายความที่มีพื้นฐานทางนิติศาสตร์ และจัดอบรมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ จะเป็นประโยชน์ต่อการตั้งคำถามในชั้นพิจารณา และการวินิจฉัยข้อเท็จจริงในคดีที่ต้องแม่นยำ

5. สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องกระบวนการยุติธรรมแก่ประชาชน หากตกเป็นผู้เสียหายในคดีฆาตกรรมซ้ำเราจะได้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง ไม่ทำลายพยานหลักฐานโดยไม่ตั้งใจ และต้องรีบพบแพทย์หรือเจ้าพนักงานรัฐที่มีหน้าที่เพื่อดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานโดยเร็ว แต่หากไม่ได้รับความสะดวกก็อาจร้องขอไปยังองค์กรการกุศลเพื่อขอความช่วยเหลือในการดำเนินคดีได้

บรรณานุกรม

- ไกรวุฒิ วัฒนสิน, “การศึกษาความท้าทายการปฏิบัติหน้าที่ของนายร้อยตำรวจหญิง” (2563) 5:7 วารสาร สังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ วัดวังตะวันตก จังหวัดนครศรีธรรมราช.
- ซัซทพงษ์ เชื้อดี, “กฎหมายต้นแบบเพื่อการจัดตั้งองค์กรรับรองพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์” (2559) 12:1 วารสารวิชาการคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- จิตติกา กิจพิพิธ, การประยุกต์ใช้ความรู้ทางชีววิทยาในงานนิติวิทยาศาสตร์ (26 พฤศจิกายน 2564) สาขาชีววิทยา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี < <http://biology.ipst.ac.th/?p=3314>>.
- พัชรา สีนลอยมา, “การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อใช้ในการสืบสวนอาชญากรรม ในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้” (2558) 11:2 วารสารวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต.
- พัชรา สีนลอยมา, วรชัย วิชชุวณิชย์ และมุกิตา มากิจิตรี, “การพัฒนาระบบการบริหารจัดการกำลังพลของ เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรในเขตพื้นที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล”, (2561) 14 :1 วารสารวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- พิชญานร ภักธรจิรชนกุล, ความรู้และความเข้าใจของอาสาสมัครกู้ภัยสว่างประทีปศรีราชา จังหวัดชลบุรีเกี่ยวกับ หลักฐานทางนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ (วิทยาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2561).
- ยุทธพงษ์ พงษ์สวัสดิ์, คำบรรยายวิชาการสืบสวนสอบสวน (คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์: กรุงเทพมหานคร, 2513).
- วิวัฒน์ ตันตะพานิชกุล, นาโนเทคโนโลยีคลื่นลูกใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 (กรุงเทพมหานคร: งานการพิมพ์, 2548)
- รพีพัฒน์ ศรีศิริรักษ์และธีระวัฒน์จันทิก, “ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของฝ่ายสอบสวนในระบบงานยุติธรรม” (2560) 8:1 วารสารวิชาการคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- รัชดาภรณ์ น้อยแก้ว และ วรชัย วิชชุวณิชย์, “การศึกษาความสำคัญของพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ และการนำไปใช้ประโยชน์ในคดีอาญา: กรณีศึกษาสถานีตำรวจภูธรในพื้นที่จังหวัดสตูล” (2563) 6:2 วารสารวิชาการอาชญาวิทยาและนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ.
- รัชณี แดงอ่อน และ เจนวิทย์ นวลแสง, “กระบวนการยุติธรรมทางอาญาและฐานข้อมูลดีเอ็นเอแห่งชาติ: ประสบการณ์ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป” (2559) 8:1 วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย.
- ศิรินรรัตน์ ชันแก้ว และ วิชชุวณิชย์, “การรับฟังและชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ จากคำพิพากษาศาลฎีกา” (2559) 6:1 วารสารวิชาการอาชญาวิทยาและนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียน นายร้อยตำรวจ ปีที่ 6.

วราภรณ์ พรหมวิกิ, สุจิตา สุวรรณรังสี, ไกรสร อัมมวรรณ, สุนทรี บุชิตชน และน้ำทิพย์ มีบุญสร้าง, “ความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ : ปัญหา สาเหตุ และแนวทางการพัฒนาสำหรับประเทศไทย” (2559) 12:2 *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้*.

วิวัฒน์ ตัณฑะพานิชกุล, *นาโนเทคโนโลยีคลื่นลูกใหม่แห่งศตวรรษที่ 21* (กรุงเทพมหานคร: ฐานการพิมพ์, 2548).

วิภู วัฒนเศรษฐ และศิริรัตน์ ชุสกุลเกรียง, “ฐานข้อมูลสารพันธุกรรมในประเทศไทย” (2563) 13:3 *วารสารกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม*.

วีระพงษ์ บุญโยภาส และสุพัตรา แผนวิจิต, “แนวทางการพัฒนาระบบการบริหารจัดการคดีในสถานีตำรวจ” (2558) 7:2 *วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย มหาวิทยาลัยบูรพา*.

อติภา เนาวกิตตินาถ, “ปัญหาและอุปสรรคการพัฒนาสมรรถนะของพนักงานสอบสวน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ” (2564) 7:1 *วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*.

AnnieCossins, “Cross-examination in child sexual assault trials: Evidentiary safeguard or an opportunity to confuse?” (2009) 33:1 *Melbourne University Law Review*.

Bohner, Gerd and Eyssel, Friederike and Pina, Afroditi and Siebler, Frank and Viki, G. Tendayi., *Rape myth acceptance: cognitive, affective and behavioural effects of beliefs that blame the victim and exonerate the perpetrator* (Cullompton, UK: Willan, 2009).

Ferreira, Samuel T.G. and Paula, Karla A. and Maia, Flvia A. and Svidizinski, Arthur E. And Amaral, Marin R. and Diniz, Silmara A. and Siqueira, Maria E. and Moraes, Adriana V. and Gusmo, Leonor and Lutz Roewer., “Routine analysis of sexual assault cases in Braslia, Brazil, using 23 Y chromosomal markers”. (2015) 5:1 *Forensic Science International: Genetics Supplement*.

Hine, Benjamin and Murphy, Anthony., “The impact of victim-perpetrator relationship, reputation and initial point of resistance on officers’ responsibility and authenticity ratings towards hypothetical rape cases” (2017) 49:1 *Journal of Criminal Justice*.

Jakovskia, Z. and Jankova, R. and Duma, A. and Janeska, B. and Pavlovski G. and Marjanovic, D., *Forensic Approach to analyzing rape cases* (Melbourne: Elsevier, 2013).

Kayser, M. and Sajantila, A., “Mutations at Y-STR loci: implications for paternity testing and forensic analysis” (2001) 18:1 *Forensic Sci.*

Kennedy, Jessica and Easteal, Patricia and Bartels, Lorana., “How protected is she? “Fairness” and the rape victim witness in Australia” (2012) 3:5 *Women’s Studies International*.

Kennedy, Kieran M., “Heterogeneity of existing research relating to sexual violence, sexual assault and rape precludes meta-analysis of injury data” (2013) 20:5 *Journal of Forensic and Legal Medicine*.

- Kennedy, KM., “The relationship of victim injury to the progression of sexual crimes through the criminal justice system” (2012) *J Forensic Leg Med.*
- Lynch, Michael., “Science, truth, and forensic cultures: The exceptional legal status of DNA evidence” (2013) *Studies in History and Philosophy of Science Part C: Studies in History and Philosophy of Biological and Biomedical Sciences.*
- McGregor, Margaret and Du Mont, J Janice and Myhr, Terri L., “Sexual assault forensic medical examination: Is evidence related to successful prosecution?” (2002) 39:6 *Ann Emerg Med.*
- Mc Gee, Hannah and O’Higgins, Madeleine and Garavan, Rebecca and Conroy, Ronn., “Rape and child sexual abuse: what beliefs persist about motives, perpetrators, and survivors” (2011) 26:17 *J. Interpers Violence.*
- Mc Lean, Iain and Roberts, Stephen A. and White, Cath and Paul, Sheila., “Female genital injuries resulting from consensual and non-consensual vaginal intercourse” (2011) 204:1 *Forensic Science International.*
- Peterson, Joseph L. and Hickman, Matthew J. and Strom, Kevin J. and Johnson Donald J., “Effect of Forensic Evidence on Criminal” (2012) 58:5 *Journal of Forensic Sciences.*
- Temkin, Jennifer., “NewCrimLaw Rev And always keep a hold of nurse, for fear of ending something worse” (2010) 13:4 *Challenging rape myths in the courtroom.*
- Walker Graeme, “The (in)significance of genital injury in rape and sexual assault” (2015) 34:1 *Journal of Forensic and Legal Medicine.*
- Williams, State v., *Court of Appeals of Ohio, Fifth Appellate District, Stark County, Date of Judgment Entry Case No. 2017CA 00078* (June 8, 2019) LexisNexis <<https://lexisnexis.com>>.

